Ouders schamen zich soms voor geldproblemen

Kinderen van armlastige gezinnen hebben stress

Kinderen die opgroeien in een gezin waar weinig geld is hebben te maken met veel stress. Ze maken zich zorgen als ouders amper rond kunnen komen of als er sprake is van schulden. „Ze gaan eronder gebukt. Sommige kinderen hebben letterlijk geen ruimte in hun hoofd om in de klas erbij te kunnen blijven. We zien de moeite en waar mogelijk proberen wij ze te ondersteunen”, zegt directeur Linda van Zutphen van Openbare School (obs) De Hagenhof in Stadskanaal.

Ouders die het niet zo breed hebben, kunnen bij stichting Leergeld aankloppen voor geld voor bijvoorbeeld de vrijwillige bijdrage aan school. „Afgelopen week zijn we op schoolreisje geweest. Daar ben je voor één kind gemiddeld een bedrag van 25 euro kwijt. Als je meer kinderen hebt dan is dit een dure aangelegenheid. De rekening voor een dergelijk reisje kun je als ouder ook indienen bij de stichting Leergeld”, zegt Linda van Zutphen. „Er is voor een kind maximaal 300 euro per jaar beschikbaar. Ouders kunnen er ook de contributie voor een sport van betalen zoals zwemles of voetbal, maar ook de attributen die nodig zijn voor deze hobby kunnen ze er via de stichting Leergeld mee bekostigen.”

Niet alle ouders, die kampen met geldproblemen maken gebruik van de mogelijkheid om zich te laten ondersteunen door stichting Leergeld. „Sommige ouders generen zich ervoor”, zegt Van Zutphen. „Ze willen niet dat andere ouders het weten. Weer anderen willen graag zelf het hoofd boven water houden en zijn (te) trots. Die zeggen dan: ‘Ik kan zelf wel voor mijn kind zorgen’.”

Bewindvoerders

Op de school met 210 leerlingen waar Linda van Zutphen werkt, heeft een redelijk aantal gezinnen met armoede te maken. De echte cijfers kan ze niet geven, omdat armoede niet altijd zichtbaar is. Bovendien willen ouders dit niet altijd bespreekbaar willen maken. „Ik ken scholen in de regio waar een groter deel van de kinderen uit gezinnen met financiële problemen komt. Sommige gezinnen hebben te maken met schuldhulpsanering en/of worden begeleid door bewindvoerders, die hun financiën regelen, soms ook buiten hun schuld”, zegt ze.

„Armoede speelt bij gezinnen die in de bijstand zitten, maar ook ouders die een baan hebben met een minimuminkomen kampen met armoede. Deze laatste categorie heeft het vaak nog zwaarder dan degene met een uitkering. Ze verdienen net teveel om aanspraak te kunnen maken op regelingen of toeslagen. Ik vind dat scheef in Nederland. Dat zou anders geregeld moeten zijn.”

Netwerk

Van Zutphen vindt het ‘bewonderswaardig’ hoe sommige gezinnen kunnen verbergen dat er sprake is van armoede in hun situatie. „Zij kunnen zich redden door het inschakelen van hun netwerk voor ondersteuning en vaak zijn ze heel creatief in budgetteren. Niet alle gezinnen zijn zo vaardig. Dat merk je dan door bijvoorbeeld keuzes die gemaakt worden in het uitgavenpatroon. Deze gezinnen zouden gebaat zijn met hulp bij het budgetteren.”
Meer dan vroeger helpen de leerkrachten van de school met het doorverwijzen naar hulpinstanties. Ook omdat het probleem volgens de directeur meer bespreekbaar is geworden. „Wij signaleren, proberen het bespreekbaar te maken en verwijzen door daar waar nodig is. Soms gaan we mee naar een hulpverleningsorganisatie als ouders het lastig vinden om alleen te gaan. Vaak valt het bezoek dan uiteindelijk mee. Ouders ervaren hoe discreet de verschillende instanties omgaan met hun problematiek”, zegt ze.

Feestdagen of verjaardagen

Voor kinderen blijft het ingewikkeld om op te groeien in een armlastig gezin. „Kinderen krijgen veel meer mee dan wordt gedacht en dat heeft bewezen invloed op de leerprestaties”, zegt Linda van Zutphen. „Hoe kun je als kind je goed concentreren, als je weet of voelt dat er thuis stress is om de eindjes aan elkaar te knopen. Kinderen ervaren deze stress ook, dan is het logisch dat je in de klas niet altijd even goed mee kunt doen.”

„Als de feestdagen of verjaardagen eraan komen worden sommige kinderen nerveus. Ze weten dat er amper geld is en maken zich er druk over of ze nog wel een feestje kunnen vieren of een cadeau krijgen. In de klas zien ze dat andere kinderen een uitgebreid lunchpakket meekrijgen, terwijl zij maar één boterham mee hebben. Of dat zij horen van vakanties, terwijl het er voor hen niet in zit. Daar probeer je als school zo zorgvuldig mogelijk mee om te gaan.”

Linda van Zutphen vindt dat er meer aandacht moet worden besteed aan deze problematiek. „Het moet meer bespreekbaar worden gemaakt. Zo kunnen kinderen zonder ‘volwassen’ zorgen opgroeien en hebben ze een grotere kans op schoolsucces.”

Publieksacademie kinderarmoede

Zeg ook NEE tegen Kinderarmoede!
Kom naar de Publieksacademie Kinderarmoede op 3 juni.
Locatie: Stadsschouwburg Groningen.
Tijd: 18:30 uur -22:00 uur

Meld je snel aan via publieksacademie@ndcmediagroep.nl

Mede mogelijk gemaakt door:

ZORG INNOVATIE FORUM · Gelijke Kansen Alliantie · KANS VOOR DE VEENKOLONIËN · Alliantie Kinderarmoede Nederland · hannn.eu · ALLES IS GEZONDHEID · Hanzehogeschool Groningen University of Applied Sciences · NDC mediagroep · Gemeente Groningen